

Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale Arad

Nr. 1513 / 30.10.2024

INFORMARE PRIVIND SITUAȚIA IMPLEMENTĂRII PROIECTELOR, ÎN PERIOADA 2023-2024 LA NIVELUL JUDEȚULUI ARAD

Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR) este o instituție subordonată Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR) având ca atribuție implementarea tehnică și financiară a Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014 - 2020 (PNDR 2020) și a Planului Strategic 2023 – 2027 (PS 2027).

Valoarea totală a plăților efectuate de AFIR prin PNDR 2014-2020 este de 11,46 miliarde de euro, până la acest moment, la care se adaugă valoarea de 229,5 milioane de euro, plăți aferente intervențiilor din Planului Strategic 2023 – 2027 (PS 2027). Plățile realizate au fost transferate în conturile beneficiarilor proiectelor de investiții în agricultură și pentru dezvoltarea satului românesc, cât și pentru beneficiarii plăților directe și compensatorii pentru măsurile de mediu și climă.

Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR) a realizat în perioada **16 octombrie 2023 – 15 octombrie 2024** plăți către fermieri, procesatori, antreprenori și autorități publice locale în valoare totală de **505,7 de milioane de euro**, depășind ținta de absorbție stabilită pentru anul financiar european 2024. Plățile autorizate de AFIR reprezintă contribuția Uniunii Europene și provin din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR).

La nivelul județului Arad în perioada 16.10.2023 - 15.10.2024, valoarea totală a plăților efectuate din PNDR 2014-2020 este de **8.691.216,38 euro pentru submăsurile gestionate la nivel OJFIR Arad, 7.514.938,24 Euro pentru submăsurile gestionate la nivel CRFIR 5 VEST Timișoara**, la care se adaugă **4.147.500 euro**, plăți aferente intervențiilor din Planului Strategic 2023 – 2027 (PS 2027).

Principale atribuții ale **Serviciului Active Fizice și Plăți Directe** și **Serviciului LEADER și Investiții Non-Agricole** din cadrul Oficiului Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale Arad sunt evaluarea cererilor de finanțare și verificarea dosarelor cererilor de plată pentru achiziții simple depuse de beneficiarii privați și publici. Cererile de finanțare și dosarele cererilor de plată care cuprind construcții-montaj sunt verificate la nivelul Centrului Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale 5 Vest Timișoara. În analiza făcută, pentru a avea o imagine mai relevantă, am luat în considerare toate investițiile realizate la nivelul județului Arad, atât investițiile simple verificate la nivel OJFIR Arad cât și cele complexe verificate la nivel CRFIR 5 VEST Timișoara.

I. EVALUAREA CERERILOR DE FINANȚARE

În ce privește evaluarea cererilor de finanțare, în perioada analizată au fost lansate următoarele sesiuni de depunere a cererilor de finanțare, finanțate din PNDR 2014-2020:

- **Submăsura 4.1 „Investiții în exploatațile agricole”**. Scopul investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este sprijinirea investițiilor pentru creșterea competitivității exploataților agricole prin dotarea cu utilaje și echipamente performante în raport cu structura agricolă actuală. Pe această submăsură, la nivelul județului Arad s-au depus 42 de cereri de finanțare care au fost evaluate, s-au selectat 18 cereri până în prezent iar celelalte sunt în așteptare pentru etapa II de selecție.

- **Submăsura 19.2 "Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul strategiei de dezvoltare locală"** submăsură cu depunere continuă de cereri de finanțare, până la epuizarea fondurilor disponibile. În perioada analizată, s-au depus un număr de 43 cereri de finanțare, care au fost evaluate și s-au semnat contractele pentru 26 de beneficiari publici și privați.

De asemenea, în perioada analizată au fost lansate sesiuni de depunere pentru următoarele Intervenții cuprinse în Planul Strategic 2023-2027:

Intervenția DR 15 – "Investiții în exploatații pomicole" PS 2023 - 2027 sprijină sectorul pomicol în vederea efectuării reconversiei plantațiilor îmbătrânite, a înființării de noi plantații care integrează totodată atât tehnologie, know-how modern cât și soluții de agricultură de precizie. Totodată, intervenția are în vedere promovarea patrimoniului genetic pomicol cu rezistență genetică la boli și dăunători (soiuri autohne). În cadrul acestei sesiuni s-au depus 14 cereri de finanțare iar până acum au fost selectate 4 cu o valoare de 4.274.295 euro.

Intervenția DR 20 – "Investiții în sectorul zootehnic", au fost depuse 13 cereri de finanțare, selectate 3 cereri de finanțare cu o valoare a ajutorului public nerambursabil de 2.421.759 Euro, restul fiind eligibile fără finanțare și neeligibile (2).

Intervenția DR 22 - Investiții în condiționarea, depozitarea și procesarea produselor agricole și pomicole, au fost depuse 17 cereri de finanțare, au fost selectate 2 cu o valoare de 6.934.684 euro.

Intervenția DR 30 – „Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri” prin care se urmărește atragerea și susținerea tinerilor fermieri și a altor noi fermieri și facilitarea dezvoltării întreprinderilor în zonele rurale. Prin intermediul acestei intervenții au fost depuse un număr de 157 cereri de finanțare, evaluate la nivel OJFIR Arad, au fost selectate și contractate un număr de 80 de cereri de finanțare și au fost efectuate plăți în valoare de 4.147.500 euro.

Intervenția DR 33 – "Înființarea grupurilor de producători în sectorul agricol/pomicol" Obiectivul principal al acestei intervenții este de a susține înființarea și funcționarea grupurilor de producători în vederea valorificării produselor membrilor, degrevând astfel producătorul de sarcina vânzării producției. S-au depus 4 cereri de finanțare și sesiunea este încă în derulare.

Unul dintre scopurile Planului Strategic 2023 - 2027 este sprijinirea modernizării infrastructurii de irigații, în vederea gestionării eficiente a resurselor de apă cu scopul adaptării la efectele schimbărilor climatice, în special a fenomenelor de secetă și desertificare.

În această direcție au fost lansate următoarele sesiuni:

Intervenția DR 25 – "Modernizarea infrastructurii de irigații" - cereri de finanțare depuse 1, în evaluare cu o valoare de 1.500.000 euro.

Intervenția DR 26 – "Înființarea sistemelor de irigații" cereri de finanțare depuse 2 și sunt în evaluare. Investițiile în sistemele de irigații prevăd contorizarea apei, care permite măsurarea utilizării apei la nivelul investiției sprijinite, în cazul în care nu este deja realizată.

Pentru o dezvoltare unitară și coerentă a zonelor rurale și pentru reducerea riscului de finanțare a unor investiții fragmentate în ceea ce privește infrastructura de drumuri, este avută în vedere conectivitatea drumurilor de acces agricol către diverse căi de transport. Modernizarea acestui tip de infrastructură va asigura premisele dezvoltării unei economii rurale competitive. Pentru aceste tipuri de investiții au fost lansate următoarele sesiuni de depunere a cererilor de finanțare:

Intervenția DR 27 – "Crearea / modernizarea infrastructurii rutiere de acces agricolă" s-au depus 3 cereri de finanțare, au fost selectate 2 cereri cu o valoare de 2.000.000 euro (o cerere de finanțare a fost eligibilă fără finanțare).

Intervenția DR 28 – "Crearea / modernizarea infrastructurii rutiere de bază din spațiul rural", în cadrul acestei sesiuni au fost depuse 6 cereri de finanțare, a fost contractată o cerere de finanțare cu o valoare a ajutorului public nerambursabil de 999.812 euro iar 5 cereri au fost eligibile fără finanțare.

În concordanță cu celelalte componente de investiții se finanțează pe lângă activitățile în agricultură (exploatații agricole, procesare agricolă, pomicultură, Schema de Ajutor de Stat INVESTALIM, Schema pentru obținerea energiei regenerabile) și finanțarea în mediul rural (componente pentru utilitate publică, îmbunătățirea infrastructurii liceelor agricole). În acest context, s-au lansat următoarele sesiuni

- Schema de Ajutor de Stat – “Program național de dezvoltare și susținere a industriei alimentare **INVESTALIM 2023-2026**, aprobat prin OUG 65/2023” – Nu s-au depus proiecte în județul Arad
- “Schema de Ajutor de Stat privind **sprijinirea investițiilor în noi capacități de producere a energiei electrice** produsă din surse regenerabile pentru autoconsumul întreprinderilor din cadrul sectorul agricol și industriei alimentare” – cereri de finanțare depuse 34, din care 11 eligibile și 23 cereri de finanțare neeligibile.
- “**Îmbunătățirea infrastructurii liceelor cu profil agricol**” – în prima sesiune au fost depuse 4 cereri de finanțare și toate au fost declarate neeligibile. În runda a doua s-au depus 2 cereri de finanțare și au fost declarate eligibile (Liceul Tehnologic de Industrie Alimentară Arad și Liceul Tehnologic „Vasile Juncu” Miniș).

II. IMPLEMENTAREA CONTRACTELOR DE FINANȚARE

Valoarea totală a plăților efectuate din PNDR 2014-2020 la nivelul județului Arad este de **8.691.216,38 Euro** pentru submăsurile gestionate la nivel OJFIR Arad (sM6.1; sM6.3; sM4.1; sM 4.1a; sM 6.2; sM 6.4; sM9.1; sM16.4; sM17.1; sM19.2) și **7.514.938,24 Euro** pentru submăsurile cu investiții complexe gestionate la nivel CRFIR 5 VEST Timișoara (smM 4.1; sM 4.1a; sM 4.2; sM 4.3; sM 7.2; sM 7,6).

În ce privește situația implementării contractelor din PNDR 2014 -2020, prin intermediul submăsurii (sM) **6.1 “Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri”**, s-au efectuat plăți către 34 beneficiari în valoare de **463.228,00 euro**.

Prin intermediul **sM 6.3 „Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici”**, s-au efectuat plăți pentru beneficiari în valoare de **268.758,74 euro** reprezentând 55 cereri de plată, tranșe finale.

Pentru **sM 6.4 “Crearea și dezvoltarea de activități neagricole”** valoarea plăților în această perioadă a fost de **454.443,79 euro** aferentă celor 8 cereri de plată depuse de beneficiarii acestei măsuri.

Fermierii au solicitat finanțare și pentru investițiile în exploatații agricole (**sM 4.1**). Plățile efectuate pe această submăsură, au fost de **4.262.463,33 euro**, plăți efectuate de către OJFIR Arad pentru achiziții simple și dotări iar pentru achiziții complexe valoarea plăților a fost de **2.416.380 euro** (plăți efectuate la nivel CRFIR).

Pentru **sm 4.1 a “Investiții în exploatații pomicole”** s-au efectuat plăți în valoare de **975.108,93 euro** de către CRFIR 5 VEST Timișoara (pentru proiecte cu C+M) și **179.886,56 Euro** la nivel OJFIR.

Prin intermediul **sM 4.2 „Sprijin pentru investiții în procesarea/marketingul produselor agricole”**, la nivelul județului au fost efectuat plăți în valoare totală de **2.952.603,62 euro**, iar pentru sM 4.2a “Sprijin pentru investiții în procesarea/ marketingul produselor din sectorul pomicol” în valoare totală de **182.561,72 euro**, plăți efectuate de către CRFIR 5 VEST Timișoara (pentru proiecte cu C+M).

Pentru „**Infrastructura agricolă, silvică și de irigații**”, finanțată prin **sM 4.3**, s-au efectuat plăți în valoare de **391.726,17 euro** pentru oraș Chișineu Criș, oraș Nădlac și Comuna Socodor.

Pentru „**Investiții în dezvoltarea infrastructurii de bază din mediul rural**”, finanțate prin **sM 7.2** s-au efectuat plăți în valoare **439.039,35 euro** pentru Comunele Buteni, Socodor și Hălmagiu.

Prin **sM 7.6 „Investiții asociate cu protejarea patrimoniului cultural”** s-au efectuat plăți în valoare de **157.518,45**, pentru proiectele aflate în implementare referitoare la reabilitarea și modernizarea căminelor culturale din Comuna Buteni și Comuna Târnova.

În cadrul **sM 9.1 "Înființarea grupurilor de producători în sectorul agricol"** s-au efectuat plăți în valoare totală de **184.876,38 euro** iar pentru **sM16.4 "Sprijin acordat pentru cooperare orizontală și verticală între actorii din lanțul de aprovizionare în sectoarele agricol și pomicol"** s-au efectuat plăți în valoare de **416.709,75 Euro**.

Pentru **sM 17.1 "Prime de asigurare a culturilor, a animalelor și a plantelor"** s-au efectuat plăți către beneficiari în valoare totală de **751.525,56 euro**.

Plățile efectuate în cadrul **Sm 19.2 "Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul strategiei de dezvoltare locală"**, au fost de **493.814,17 euro** pentru beneficiari privați (investiții nonagricole), **495.040,14 Euro** (activități agricole) și **798.245,08 euro** pentru beneficiari publici. Plățile efectuate către beneficiarii publici pentru achiziții simple au fost efectuate de către OJFIR Arad pentru buldoexcavatoare, tractoare și remorci, corturi pentru evenimente, autospeciale pompieri, autoutilitare, amenajare locuri de joacă, etc.

În perioada următoare vor fi lansate alte sesiuni de depunere de cereri de finanțare din Planul National Strategic 2023-2027, prin care fermierii români și agricultura românească vor beneficia de 15,83 miliarde de euro. Spre deosebire de perioadele de programare anterioare, PNS 2023-2027 cuprinde **instrumente de sprijin finanțate atât din Fondul European de Garantare Agricolă** (plățile directe și intervenții sectoriale (măsuri pentru susținerea pieței), cât și din **Fondul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală** (politica de dezvoltare rurală).

Director OJFIR ARAD
Adrian-Călin NOGEA

